

Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201649288

Zaaknummer: Z/24/119313

Portefeuillehouder(s): J. Goossen

Voor vragen

Naam: Marjet van Genugten
Telefoon: (088) 695 3000
E-mail: m.vangenugten@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad

Onderwerp: Dashboard Sociaal Domein Q4 Duiven

Aanleiding voor deze kennisgeving

Vanuit de toekomstvisie en transformatieagenda "Samen Sterk" is het dashboard sociaal domein ontwikkeld. Het dashboard wordt elk kwartaal gedeeld door middel van een kennisgeving of een presentatie in de bredere context van Samen Sterk aan het college en de gemeenteraad. Nu de cijfers van Q4 2023 bekend zijn, is het tijd om deze te delen door middel van een kennisgeving. Als bijlage wordt de PDF van het dashboard meegestuurd.

Relevant beleidskader

Toekomstvisie en transformatieagenda "Samen Sterk"

Inhoud van mededeling

Dashboard van het vierde kwartaal van 2023

Volgens afspraak wordt het dashboard sociaal domein ieder kwartaal met het college en de gemeenteraad gedeeld. Het betreft de prognose voor het vierde kwartaal van 2023 op basis van de beschikbare gegevens tot het einde van dat kwartaal.

In de pdf van het dashboard ziet u de financiële prognoses, het verloop van de maatwerkvoorzieningen en enkele indicatoren met betrekking tot Wmo en Jeugdwet. De financiële prognose voor heel 2023 is berekend op basis van de beschikbare gegevens t/m het 4^e kwartaal 2023. Met als kanttekening dat het op het moment van berekenen van de prognose, nog niet alle facturen van december 2023 binnen zijn en er nog controle moet plaatsvinden op de ingeleverde productieverantwoordingen van de zorgaanbieders over het hele jaar 2023. Hier kunnen nog correcties uit voortkomen, die meegenomen worden bij het opmaken van de jaarrekening.

De volgende onderdelen uit het dashboard worden hieronder toegelicht:

WMO

Ten opzichte van de financiële prognose van het 3^e kwartaal is er nagenoeg geen verschil. De verwachting is dat de uitgaven voor Wmo (huishoudelijke ondersteuning/begeleiding/groepsbegeleiding/activerend werk) in 2023 ongeveer gelijk zullen zijn aan wat er nu begroot is voor 2023, na verwerking van de najaarsnota 2023. Het verschil van de uitgaven 2023 met 2022 betreft ongeveer € 850.000.

Belangrijkste oorzaken hiervoor zijn:

- de indexering van de tarieven van alle voorzieningen.
- de stijging in het aantal cliënten dat gebruik maakt van de algemene voorziening Huishoudelijke Ondersteuning is fors vanaf 2022. De stand van het aantal cliënten met een Algemene Voorziening of maatwerkvoorziening Huishoudelijke Ondersteuning op 31-12-23 vergeleken met de stand op 31-12-22 laat een stijging zien van 11 %.

De stijging wordt o.a. veroorzaakt door vergrijzing van de inwoners. Zie hiervoor ook de grafieken ('Leeftijdsopbouw' en 'Aantal per leeftijd en geslacht') op de laatste pagina. Begin 2023 waren de aantallen bij de groepen van 50-60 jaar en 60-70 jaar het hoogst, terwijl dit in 2017 nog de groepen 50-60 jaar en 40-50 jaar waren. De groep 70-80-jarigen is ook gestegen. De gemiddelde leeftijd is ongeveer van 42,3 op 01-01-2017 naar 44,5 gestegen op 01-01-2023.

Maar ook het abonnementstarief speelt een rol in de toename van de aantallen.

- de extra tariefstijging (naast de normale indexering) van deze Algemene Voorziening maar ook van de maatwerkvoorziening Huishoudelijke Ondersteuning. De tarieven uit 2022 konden niet meer als kostendekkend worden beschouwd. De regiogemeenten hebben het betalen van reële tarieven voor jeugd & wmo hulp als een van de belangrijke pijlers aan Module inkoop meegegeven.
- Begeleiding/groepsbegeleiding: we zien een dalende trend ten aanzien van de groepsbegeleiding vanwege de inzet op algemene voorzieningen. Individuele Begeleiding daarentegen is toegenomen als gevolg van de extramuralisering van zorg voor mensen met psychosociale problematiek.

Maatregelen om de kosten te drukken:

- zoals gemeld in de voorjaarsnota 2023 gaan we de vier mogelijkheden onderzoeken waarmee de kosten kunnen worden gedrukt voor Huishoudelijke Ondersteuning en waarmee tevens wordt ingespeeld op ontwikkelingen zoals vergrijzing.
- in de nabije toekomst kunnen we gebruik maken van het landelijk Wmo-voorspelmodel, waarmee voor 5 jaar het aantal Wmo-gebruikers kan worden voorspeld op gemeenteniveau. Met ons vorige registratiesysteem was het technisch niet mogelijk om gegevens aan te leveren voor dit voorspelmodel. Sinds medio oktober 2023 hebben we een ander registratiesysteem, waardoor aanlevering nu wel mogelijk is.
- binnen de Transformatieagenda van Samen Sterk wordt hard gewerkt aan het versterken van preventieve voorzieningen en van lichtere vormen van hulp. Met als doel dat maatwerk kan worden geleverd voor onze inwoners. Zodat een goede afweging kan worden gemaakt of en wanneer inzet op de maatwerkvoorzieningen van de Wmo nodig blijkt. Of wanneer aanspraak kan worden gemaakt op de individuele voorzieningen van de Jeugdwet. We voeren steeds het gesprek over kostenbeheersing op de van toepassing zijnde momenten in de Planning en Controlcyclus.

JEUGDWET

Ten opzichte van de financiële prognose van het 3^e kwartaal is er nagenoeg geen verschil. De verwachting is dat de uitgaven voor individuele voorzieningen Jeugd ongeveer gelijk zullen zijn aan wat er nu begroot is voor 2023, na verwerking van de najaarsnota 2023. Het verschil van de uitgaven 2023 met 2022 van € 675.000 betreft o.a. de tariefstijgingen.

Belangrijkste oorzaken voor de hoogte van de uitgaven zijn:

- de wijziging van het woonplaatsbeginsel met ingang van 1 januari 2022 heeft structureel gevolgen voor de uitgaven, omdat bij de jeugdigen die hierdoor voor rekening van gemeente Duiven zijn vooral zwaardere voorzieningen hebben, waaronder verblijfsvoorzieningen. De jeugdhulp voor jeugdigen die toen zij in zorg kwamen woonachtig waren in onze gemeente, moet vanaf 2022 door onze gemeente worden betaald.
- er zijn een aantal dure landelijke voorzieningen gestart in 2023, waaronder 2 voorzieningen die samen € 360.000 per jaar kosten.
- er zijn in 2023 meer zwaardere verblijfsvoorzieningen dan in 2022.
- in 2023 is er een stijging te zien in voorzieningen voor Behandeling, waaronder de stijging van de zwaarste vorm van Behandeling.
 - o Mogelijke verklaring hiervoor is dat in de afgelopen kwartalen door de consulenten van het sociaal loket, inclusief extra inhuur, hard gewerkt is aan het wegwerken van achterstanden. Een van de gevolgen hiervan is een mogelijke toename van de inzet op behandeling of op verlenging van bestaande behandelduur van cliënten.
 - o Ook bij de zorgaanbieders bestaan wachtlijsten. De aanpak ervan kan schommeling in het beeld van kosten laten zien. Daarnaast kunnen de daar tevens aanwezige personeelstekorten voor de cliënten leiden tot uitgestelde zorg, opnieuw oplopende wachtlijsten en daarmee toenemende zorgzwaarte in de vorm van zwaardere (meer specialistische) vormen van Behandeling. Hierdoor is een inhaaleffect van die aanpak pas in een later stadium zichtbaar.
 - o Dit beeld van een (lichte) stijging van de voorziening Behandeling is ook zichtbaar binnen de gemeenten in de regio Centraal Gelderland.
 - o De nasleep van de coronaperiode heeft een langdurige effect op de problematiek die bij jongeren wordt aangetroffen (spanningen, pestgedrag, depressie, ervaren prestatiedruk) waardoor de zorgvraag toegenomen is.
- In 2023 heeft de gemeente totaal € 850.000 uitgegeven voor 5 jeugdigen met de zwaarste trajecten.
- Aantal jeugdigen die in een jaar gebruik hebben gemaakt van jeugdzorg:

Jaar	Aantal jeugdigen
2019	844
2020	759
2021	797
2022	808
2023	803

INDICATOREN

De volgende indicatoren zijn aangepast stand eind 2023:

- De indicator 'Aantal uren huishoudelijke ondersteuning per week per client' is aangepast. De laatste stand, van eind 2023, geeft aan dat er nu gemiddeld 2,53 uur per week is geïndiceerd voor de Algemene Voorziening en de maatwerkvoorziening Huishoudelijke ondersteuning samen. Dit was eind 2022 nog 2,56 uur per week.
- De indicatoren 'Aantal cliënten maatwerkvoorziening Dagbesteding >66 jaar' en 'Aantal cliënten Vervoer Dagbesteding' laten nog steeds lage aantallen zien. Eind 2022 nog respectievelijk 10 en 11 cliënten, eind 2023 13 en 6 cliënten.

Duiven,

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven
G. (Bertus) Brinkman mr. H.B. (Huub) Hieltjes

Bijlagen:

Registratienummer:

1. 201649307

Omschrijving:

PDF Dashboard Sociaal Domein Q4 2023 Duiven

